

Aika 02.06.2025, klo 13:00

Paikka Tampere-talo, VIP-huone

Käsiteltävät asiat

§ 256 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 257 Pöytäkirjan tarkastus

§ 258 Superbussiliikenteen ja Tampereen Kaupunkiliikenne Oy:n investointien valmistelun tilannekatsaus (kehittämiskokousasia)

§ 259 Kauppi-Niihaman metsäalueen luonnonsuojelualoitteiden valmistelun tilannekatsaus (kehittämiskokousasia)

§ 260 Sisäisen tarkastuksen raportointi ja kehittämistoimenpiteet

§ 261 Tampereen kaupungin toiminnan ja talouden katsaus 4/2025

§ 262 Tampereen seudun työllisyysalueen aloittava tase 1.1.2025

§ 263 Korjaus päätökseen Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan vaali toimikaudeksi 2025–2027

§ 264 Edustajien nimeäminen Pirkanmaan liiton edustajainkokoukseen

§ 265 Valtuustoaloite Tampereen Energia -sähkölaitoksen myynnin valmistelun lopettamiseksi – Aarne Raevaara

§ 266 Valtuustoaloite saunojen lisäämiseksi Tampereelle – Jouni Ovaska ym.

§ 267 Valtuustoaloite keskustan alueen turvallisuuden parantamiseksi näkyviä jalkapartioita käyttämällä – Arto Grönroos ym.

§ 268 Lautakuntien ja jaostojen ym. sekä viranhaltijoiden ym. päätösten otto-oikeus

Lisäpykälät

§ 269 Pirkanmaan käräjäoikeuden lautamiesten vaali toimikaudeksi 2025–2029

Osallistujat

Kummola Kalervo, puheenjohtaja
Lyly Lauri, 1. varapuheenjohtaja
Jussila Anne-Mari, 2. varapuheenjohtaja
Kaleva Lassi, 3. varapuheenjohtaja
Klami Laura, sihteeri
Aaltonen Mikko, Luottamushenkilö
Evilä Tommi
Hanhilahti Vilhartti
Järvenpää Elina, Luottamushenkilö
Järvisalo Vilma
Kaivonen Kirsi
Kannonlahti Katja, Viestintäjohtaja
Markkanen Jouni, Apulaispormestari
Mustakallio Jaakko, Apulaispormestari
Nurminen Ilmari, Kaupunginvaltuusto
Perämaa Juha, Juristi
Porttikivi Ilkka, Apulaispormestari
Raevara Aarne
Rokosa Inna
Sasi Ilkka
Stenhäll Jaakko, Luottamushenkilö
Suoniemi Juhana
Taina Anneli
Tanus Sari, Luottamushenkilö
Tapio Mitja
Vellamo Voitto, Nuorisovaltuuston edustaja
Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

§ 256

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätösehdotus

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Läsnäolo- ja puheoikeuden myöntäminen

Myönnetään läsnäolo- ja puheoikeus § 258 ja § 259 ajaksi nuorisovaltuuston edustaja Voitto Vellamolle, valtuustoryhmän puheenjohtaja Sari Tanukselle ja valtuustoryhmän puheenjohtaja Ilkka Sasille.

Ylimääräisen asian ottaminen käsiteltäväksi

Esityslistalle on lisätty perjantaina 30.5.2025 asia § 269 Pirkanmaan käräjäoikeuden lautamiesten vaali toimikaudeksi 2025–2029.

§ 257

Pöytäkirjan tarkastus

Päätösehdotus

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Inna Rokosa ja Lauri Lyly (varalle Mitja Tapio ja Anne-Mari Jussila).

Perustelut

Pöytäkirja on tarkastettavana ja sähköisesti allekirjoitettavana viimeistään maanantaina 9.6.2025.

Kaupunginhallitus, § 258, 02.06.2025
Kaupunginhallitus, § 252, 26.05.2025

§ 258

Superbussiliikenteen ja Tampereen Kaupunkiliikenne Oy:n investointien valmistelun tilannekatsaus (kehittämiskokousasia)

TRE:2817/00.01.02/2025

Kaupunginhallitus, 02.06.2025, § 258

Valmistelijat / lisätiedot:
Vuojolainen Arto

Valmistelijan yhteystiedot

Controller Ville Taivassalo, puh. 041 730 5437, joukkoliikennejohtaja Mika Periviita, puh. 050 326 7007 ja suunnittelupäällikkö Juha-Pekka Häyrynen, puh. 050 552 6124, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintojohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Superbussiliikenteen ja Tampereen Kaupunkiliikenne Oy:n suunnittelemien kalusto- ja varikkoinvestointien valmistelun tilannekatsaus ja kaupunginhallituksen käymä keskustelu merkitään tiedoksi.

Perustelut

Asia jäi pöydälle 26.5.2025 kokouksessa.

Esittelijä uudisti päätösehdotuksensa.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Ville Taivassalo, Mika Periviita, Juha-Pekka Häyrynen

Liitteet

1 Kh keko 26.5.2025 Pöytäkirjan ote - Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta 23.04.2025 § 26 pöytäkirjan ote

Kaupunginhallitus, 26.05.2025, § 252

Valmistelijat / lisätiedot:
Vuojolainen Arto

Päätös

Asia jätettiin pöydälle.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Superbussiliikenteen ja Tampereen Kaupunkiliikenne Oy:n suunnittelemien kalusto- ja varikkoinvestointien valmistelun tilannekatsaus ja kaupunginhallituksen käymä keskustelu merkitään tiedoksi.

Perustelut

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta on 20.11.2024 (§ 86) hyväksynyt Tampereen Kaupunkiliikenne Oy:n palvelusopimuksen liitteineen. Tampereen Kaupunkiliikenne Oy:n hallitus on vastaavasti hyväksynyt palvelusopimuksen yhtiön puolesta. Yksi palvelusopimuksen liitteistä on aiesopimus superbussiliikenteen tilaamisesta. Aiesopimus on voimassa vuoden 2025 loppuun asti. Tarkoitus on tehdä aiesopimuksen voimassaoloaikana Tampereen kaupungin ja Tampereen Kaupunkiliikenne Oy:n välinen sitova hankintasopimus superbussiliikenteestä. Superbussiliikenne edellyttää Tampereen Kaupunkiliikenne Oy:ltä investointia 2020-luvun lopulla sekä 2030-luvun alussa vähintään 50 sähkönivelbussiin.

Lisäksi Tampereen Kaupunkiliikenne Oy:n täytyy investoida nykyistä Nekalan varikkoa korvaaviin varikkotiloihin. Yhtiön pitää tehdä investoinnit varikkotiloihin ja uusiin busseihin joka tapauksessa superbussikonseptista riippumatta, koska nykyiset varikkotilat ovat käyttöikänsä lopussa ja nyt käytössä olevat dieselbussit vanhenevat 2030-luvun alkuun mennessä poistoikäisiksi. Joukkoliikennelautakunta hyväksyi 23.4.2025 (§ 26) Tampereen Kaupunkiliikenne Oy:n hinta-arvion superbussiliikenteen kustannusvaikutuksista jatkosuunnittelun perusteeksi (liite). Todettakoon vielä, että kaupunginhallitus hyväksyi 4.3.2024 (§ 87) Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen läntisen ja itäisen varikon tarveselvityksen jatkosuunnittelun pohjaksi.

Tampereen Kaupunkiliikenne Oy:n hallitus on päättänyt kokouksessaan 16.4.2025 hakea omistajan ennakkokantaa superbussiliikennöintiin liittyviä investointeja koskien. Yhtiö on toimittanut kaupungille 8.5.2025 konsernijaostolle osoitetun kirjeen, jossa se taustoittaa asiaa ja mm. suunniteltua etenemisaikataulua. Yhtiön investointien suuruusluokka on 40,2–48,0 milj. euroa kaluston (60 sähkönivelbussia) ja 15,1–23,0 milj. euroa varikoiden osalta. Yhtiö selvittää varikon toteutusmallin ja rahoitusvaihtoehdot jatkosuunnittelussa.

Kaupunginvaltuusto päätti 22.4.2024 (§ 61) Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen yhtiöittämisestä 1.1.2025 alkaen Tampereen kaupungin kokonaan omistamaksi yhtiöksi. Tampereen kaupunki perusti kaupunginhallituksen konsernijaoston 18.6.2024 § 56 päätöksen mukaisesti Tampereen Kaupunkiliikenne Oy -nimisen osakeyhtiön. Yhtiö rekisteröitiin 16.8.2024. Yhtiön hallitus järjestäytyi ja valmistautui syksyn 2024 aikana lukuisten päätösten toimesta 1.1.2025 tapahtuvaan liikkeen luovutukseen ja yhtiölle siirtyvän liiketoiminnan harjoittamiseen.

Liikelaitoksen liiketoiminta siirtyi 1.1.2025 kaupungilta yhtiölle. Kaupunki teki yhtiöittämisen täytäntöönpanon yhteydessä kokonaisuudessaan noin 9,0 milj. euron sijoituksen yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Pääomituksella ennakoitiin yhtiön tulevia ja hyvin merkittäviä investointitarpeita, joita on taustoitettu muun muassa

yhtiöittämis päätöksen taustaperusteluissa. Yhtiön hallitus tekee investointeja koskevat päätökset ja rahoitusratkaisut. Tytäryhtiön toimintaan ja talouteen nähden merkittävästä investoinnista ja toimintaan nähden merkittävästä lainanotosta tai -annosta tai muusta vastaavasta merkittävästä rahoitusjärjestelystä tytäryhtiöllä on velvollisuus hakea asiasta konserniohjeen mukainen kaupungin kanta, josta hallintosäännön mukaan päättää kaupunginhallituksen konsernijaosto.

Yhtiöjärjestyksensä mukaisesti Tampereen Kaupunkiliikenne Oy:n toiminnan tarkoituksena on yhteistyössä Tampereen kaupungin joukkoliikenteen tilaajan (Nysse) kanssa tuottaa korkealuokkaisia paikallisia joukkoliikennepalveluja kestävän kehityksen mukaisesti, joustavasti, taloudellisesti ja turvallisesti. Yhtiöllä on julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain mukainen sidosyksikköasema.

Pormestarin johtoryhmä käsitteli asiaa kokouksessaan 20.5.2025 ja päätti, että asia tulee käsitellä ennen kaupunginhallituksen konsernijaoston kokousta kaupunginhallituksessa, jotta superbussiliikenteen kustannusvaikutuksista sekä superbussiliikenteen mahdollistamasta joukkoliikenteen laatutason nostosta saadaan laajempi kokonaiskäsitys.

Joukkoliikenteen tilaaja ja Tampereen Kaupunkiliikenne Oy:n johto esittelevät asiaa kaupunginhallituksen kokouksessa.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päättää Tampereen Kaupunkiliikenne Oy:lle annettavasta konserniohjeen mukaisesta omistajan ennakkokannasta erikseen.

Tampereen kaupungin hallintosäännön (1.1.2025) 14.1 § 21. kohdan mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on ohjata strategisia liikennepoliittisia linjauksia.

Lausunnot

Joukkoliikennejohtaja Mika Periviita:

Nyssen superbussikonseptin tarkoitus on parantaa bussiliikenteen laatutasoa ja asiakaskokemusta sekä varmistaa riittävä kapasiteetti matkustajamäärän kasvulle tulevaisuudessa. Superbussiliikennettä suunnitellaan palvelemaan erityisesti alueita, joille ei ole suunnitteilla ratikkaliikennettä. Ensimmäisiä superbussilinjoja olisivat linja 7 Linnainmaa – Janka – Hakametsä – Keskustori – Rahola – Kalkku – Tesoma ja linja 8 Annala – Kaukajärvi – Keskustori – Tesoma – Haukiluoma. Superbussipalvelu on tarkoitus aloittaa ensin linjalla 8.

Tampereen Kaupunkiliikenne Oy liikennöi nykyisin linjoja 7 ja 8. Superbussiliikenne linjoilla 7 ja 8 edellyttää Tampereen Kaupunkiliikenne Oy:ltä investointia 2020-luvun lopulla sekä 2030-luvun alussa vähintään 50 sähkönivelbussiin. Lisäksi Tampereen Kaupunkiliikenne Oy:n täytyy investoida nykyistä Nekalan varikkoa korvaaviin varikkotiloihin. Yhtiön pitää tehdä investoinnit varikkotiloihin ja uusiin busseihin joka tapauksessa superbussikonseptista riippumatta, koska nykyiset varikkotilat ovat käyttöikänsä lopussa ja nyt käytössä

olevat dieselbussit vanhenevat 2030-luvun alkuun mennessä poistoikäisiksi.

Koska investoinnit uusiin busseihin ja varikkotiloihin ovat välttämättömiä, tulee superbussiliikenteen kustannusvaikutuksista tarkasteltavaksi lähinnä nivelbussien kustannukset ja hyödyt verrattuna telibusseihin, varikkotilojen laatutaso sekä liikennepalvelun laadun nostamisesta aiheutuvat kustannukset. Näistä aiheutuu noin 10 prosentin lisäkustannus linjojen 7 ja 8 liikennöintikustannuksiin. Linjan 7 liikennöintikustannukset olivat vuonna 2024 noin 4,6 milj. euroa ja linjan 8 kustannukset 6,2 milj. euroa. Superbussiliikenteen myötä näiden linjojen lisäkustannukset olisivat vuoden 2024 hintatasossa noin 1,1 milj. euroa vuodessa. Tampereen seudun joukkoliikenteen bussiliikenteen liikennöintikustannukset olivat vuonna 2024 noin 74 milj. euroa.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta hyväksyi 23.4.2025 (§ 26) arvion superbussiliikenteen kustannusvaikutuksista jatkosuunnittelun pohjaksi.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Ville Taivassalo, Mika Periviita, Juha-Pekka Häyrynen

Kokouskäsittely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolaiselle, johtaja Mikko Nurmiselle, joukkoliikennejohtaja Mika Periviidalle ja toimitusjohtaja Kai Honkaselle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Vilma Järvisalo, Mitja Tapio, Tommi Evilä ja Mikko Aaltonen poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana.

Keskustelun kuluessa puheenjohtaja Kalervo Kummola ehdotti, että asia jätetään pöydälle. Kaupunginhallitus hyväksyi puheenjohtajan pöydällepanoehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

1 Kh keko 26.5.2025 Pöytäkirjan ote - Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta 23.04.2025 § 26 pöytäkirjan ote

Kaupunginhallitus, § 259, 02.06.2025

Kaupunginhallitus, § 253, 26.05.2025

§ 259

**Kauppi-Niihaman metsäalueen luonnonsuojelualoitteiden valmistelun tilannekatsaus
(kehittämiskokousasia)**

TRE:3151/00.01.03/2025

Kaupunginhallitus, 02.06.2025, § 259

Valmistelijat / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Johtaja Mikko Nurminen, puh. 040 801 2665 ja ympäristöpäällikkö Kati Skippari, puh. 050 521 5198, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintojohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Kauppi-Niihaman metsäaluetta koskevien luonnonsuojelualoitteiden valmistelun tilannekatsaus ja kaupunginhallituksen käymä keskustelu merkitään tiedoksi.

Perustelut

Asia jäi pöydälle 26.5.2025 kokouksessa. Esittelijä uudisti päätösehdotuksensa.

Tiedoksi

Mikko Nurminen, Kati Skippari, Katri Laihosalo

Kaupunginhallitus, 26.05.2025, § 253

Valmistelijat / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Päätös

Asia jätettiin pöydälle.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Kauppi-Niihaman metsäaluetta koskevien luonnonsuojelualoitteiden valmistelun tilannekatsaus ja kaupunginhallituksen käymä keskustelu merkitään tiedoksi.

Perustelut

Kauppi-Niihaman laaja metsäalue on arvokas alue sekä luonto- että virkistysarvoltaan. Alueen käyttö on monipuolista ja erilaiset arvot edellyttävät yhteensovittamista alueen käytön suunnittelussa. Tampereen kansallisen kaupunkipuiston hakemuksessa (kaupunginhallitus 24.3.2025 § 138) Lappi-Kauppi-Niihaman osa-alueella

on todettu olevan erityinen merkitys viherympäristön ja vapaa-ajan palveluiden (muun muassa ulkoilun ja urheilun), maiseman ja kulttuurihistorian, järviyhteyden ja rantamaiseman sekä ekologisen verkoston kannalta. Se on tärkeä osa kaupunkipuistoa sisällön sekä ekologisuuden ja jatkuvuuden kriteerien täyttymisen kannalta.

Kauppi-Niihaman arvokkaan metsäalueen suojelusta on tehty kuntalain 23 §:n mukainen kuntalaisaloite 31.5.2024. Aloitteen ovat allekirjoittaneet muun muassa Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry:n lisäksi kymmenen muuta järjestöä, ja aloitetta on tukenut myös Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys ry.

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 27.1.2025 on jätetty kaksi valtuustoaloitetta Kauppi-Niihaman metsäalueen suojelemisen puolesta.

Vastauksia luonnonsuojelualoitteisiin valmistellaan asiantuntijavalmisteluna Tampereen kaupungin eri yksiköiden edustajien työryhmässä. Työryhmässä ovat mukana ympäristönsuojeluyksikkö, yleis- ja asemakaavoitus, kiinteistötoimi, viheralueet- ja hulevedet yksikkö sekä liikuntapalvelut.

Aloitteiden vastaus etenee päätöksentekoon elo-syyskuussa 2025.

Valmistelun tilannekatsaus esitellään tarkemmin kaupunginhallituksen kokouksessa.

Tampereen kaupungin hallintosäännön (1.1.2025) 14.1 §:n 19. kohdan mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on ohjata strategista maankäytön suunnittelua.

Tiedoksi

Mikko Nurminen, Kati Skippari, Katri Laihosalo

Kokouskäsittely

Keskustelun kuluessa puheenjohtaja Kalervo Kummola ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Kaupunginhallitus hyväksyi puheenjohtajan pöydällepanoehdotuksen yksimielisesti.

Voitto Vellamo, Sari Tanus ja Ilkka Sasi poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen kehittämiskokousasioiden tultua käsitellyiksi.

§ 260

Sisäisen tarkastuksen raportointi ja kehittämistoimenpiteet

TRE:5643/00.05.02/2024

Valmistelijat / lisätiedot:

Nääppä Annina

Valmistelijan yhteystiedot

Vt. tarkastusjohtaja Annina Nääppä, puh. 040 749 3590, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoimiston johtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Sisäisen tarkastuksen raportointi ja kehittämistoimenpiteet merkitään tiedoksi.

Perustelut

Tampereen kaupungin hallintosäännön 83 §:n mukaan kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtäviin kuuluu sisäisen tarkastuksen raportoinnin käsittely. Konsernihallinnon toimintasäännössä on määrätty 1.8.2021 alkaen, että sisäinen tarkastus raportoi arvioinnin tulokset kaupunginhallitukselle, pormestarille, konsernijohtajalle ja arvioinnin kohteelle.

Keväällä 2025 sisäinen tarkastus on arvioinut

- Henkilötiedon elinkaarenhallinnan toimintamallia ja toteutusta
- Lukioiden ja toisen asteen koulutuksen ostolaskutuksen kontrollipisteitä
- Maksupäätteiden ja kassojen prosessinhallintaa
- Kehitysohjelmien riskienhallinnan asianmukaisuutta
- Tampereen Kaupunkiliikenne Oy:n hyvän hallinnon arviointia koskevien toimenpiteiden toteutusta (seurantatarkastus)
- Työllisyys- ja kasvupalvelujen elämysympäristöä koskevan hankkeen pienhankinnan sisäisen valvonnan menettelyjä

Tarkastukset on laadittu sisäisen tarkastuksen ammattistandardien mukaisesti. Sisäisen tarkastuksen kumppanina on ollut KPMG Oy. Havainnot ja suositukset on käsitelty yhteistyössä tarkastuskohteen kanssa ja annettu tiedoksi toimenpiteitä varten. Sisäinen tarkastus on arvioinut tarkastuskohteen johdon esittämien toimenpiteiden laatua ja riittävyttä.

Sisäinen tarkastus on koonnut kaupunginhallitukselle tiedoksi synteesin vuoden 2025 ensimmäisen puolivuotiskauden aikana tehdyssä tarkastustyössä havaituista tärkeimmistä sisäisen valvonnan kehittämistä vaativista valvontatoimenpiteistä. Niitä ovat:

- Henkilötiedon hallinnan organisointi: Henkilötiedon hallinnan roolien ja vastuiden määrittely ja dokumentointi tarkemmalla tasolla työyksiköissä
- Maksupäätteiden ja kassojen prosessien kontrolloimisympäristön kehittäminen ja riittävien valvontatoimenpiteiden varmistaminen
- Kehitysohjelmien riskienhallinta: Riskien seuranta- ja arviointivastuun asianmukainen toteutuminen kehitysohjelmien ohjausryhmissä
- Ostolaskutuksen kontrollit: Ostolaskujen asiatarastukseen liittyvien riittävien kontrollien ja jäljitysketjun läpinäkyvyyden varmistaminen

Tiedoksi

Annina Nääppä, tarkastuksen kohteena ja valvontavastuussa olleet

Liitteet

1 Kh 2.6.2025 Sisäisen tarkastuksen kooste 1_2025

§ 261

Tampereen kaupungin toiminnan ja talouden katsaus 4/2025

TRE:2302/02.02.01/2025

Valmistelijat / lisätiedot:
Linnamaa Reija, Koskela Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Talousjohtaja Mikko Koskela, puh. 040 133 4422, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Tampereen kaupungin toiminnan ja talouden katsaus 4/2025 merkitään tiedoksi.

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Tampereen kaupungin toiminnan ja talouden katsaus 4/2025 merkitään tiedoksi.

Perustelut

Huhtikuun toteuman perusteella laadittu tilinpäätösennusteen tulos on 54,2 milj. euroa alijäämäinen, mikä on 32,2 milj. euroa budjetoitua heikompi. Ennuste on heikentynyt maaliskuun tilanteesta 18,4 milj. euroa, mikä aiheutuu verotuloennusteen ja työttömyysetuuksien ennusteiden heikentymisestä.

Toimintatuottojen ennuste on 5,3 milj. euroa muutettua talousarviota pienempi ja toimintakulujen ennuste ylittää budjetin 6,1 milj. eurolla. Toimintatuottojen alitusta selittää pysyvien vastaavien myyntivoittojen suunniteltua pienempi toteumaennuste useiden tontinmyyntien siirtyessä seuraavalle vuodelle. Toimintakulujen suurimmat ylitykset ovat kunnan rahoitusosuudessa työttömyystuista ja perusopetuksen henkilöstökuluissa. Toimintakate-ennuste on 11,4 milj. euroa muutettua talousarviota heikompi. Ennusteen mukaan asunto- ja kiinteistölautakunnan toimintakate on toteutumassa 7,5 milj. euroa, elinvoima- ja osaamislautakunnan 4,7 milj. euroa ja kasvatus- ja opetuslautakunnan 1,1 milj. euroa budjetoitua heikompana.

Verotulojen ennuste on 20,0 milj. euroa muutettua talousarviota heikompi. Kunnallisverotulojen arvioidaan toteutuvan 13,0 milj. euroa budjetoitua pienempinä. Kunnallisveron arvioidaan kasvavan vaatimattomasti ja kuluvan vuoden verokertymää pienentää oikaisu, jossa korjataan vuonna 2024 liikaa tilitettyjä veroja. Yhteisöverotulojen arvioidaan alittavan talousarvion 6,0 milj. euroa. Arviossa on huomioitu tammi-huhtikuun verontilitykset sekä valtiovarainministeriön,

verohallinnon ja Suomen Kuntaliiton arviot tulokehityksestä. Verotuloennuste on kokonaisuudessaan 3,2 milj. euroa edellisvuotta heikompi yhteisöverotulojen huonon kehityksen vuoksi.

Valtionosuusennuste on muutetun talousarvion mukainen. Valtionosuusennuste on 40,7 milj. euroa edellisvuotta suurempi työllisyyspalveluihin osoitetun rahoituksen vuoksi. Valtionosuuden kasvu ei kompensoi täysimääräisesti TE-palvelujen uudistuksen aiheuttamaa toimintakatteen heikentymistä.

Poistojen ennuste on 2,2 milj. euroa suunniteltua suurempi, mikä aiheutuu yhdyskuntalautakunnan poistoennusteen tarkentumisesta.

Vuosikate-ennuste 82,7 milj. euroa kattaa poistoista ja arvonalentumisista 60,4 prosenttia.

Nettoinvestointien ennuste 270,4 milj. euroa alittaa muutetun talousarvion 25,1 milj. eurolla. Asunto- ja kiinteistölautakunnan investointiennuste on yhteensä 20,3 milj. euroa budjetoitua pienempi, koska useat talonrakennushankkeet siirtyvät seuraavalle vuodelle ja Hiedanrannan vesialueen nollakuidun poistamisen aikataulu viivästyy lupa-asioiden vuoksi. Yhdyskuntalautakunnan investointiennuste on 13,0 milj. euroa budjetoitua pienempi Viinikankadun maanalaisen ajoyhteyden rakennustöiden siirtymisen vuoksi. Vastaavasti konsernihallinnon yhteisten erien investointiennuste on 8,4 milj. euroa budjetoitua suurempi, koska Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyvää yhteensä 9,0 milj. euron SVOP-sijoitusta ei ole huomioitu vielä talousarviossa.

Ennusteen mukaan vuosikate riittää kattamaan vain 31 prosenttia nettoinvestoinneista.

Kaupungin lainakantaennuste on 1043,2 milj. euroa (3 966 euroa/asukas), mikä on talousarvion mukainen. Lainakannan kasvuksi ennustetaan 99,5 milj. euroa vuoden 2024 tilinpäätökseen verrattuna.

Konsernin tulosennuste on 32,6 milj. euroa alijäämäinen, mikä on 80,5 milj. euroa heikompi kuin vuoden 2024 tilinpäätöksessä. Konsernin tulosennusteessa on eliminoitu konserniyhteisöjen väliset sisäiset erät. Tulosennusteen heikentymistä edellisvuoteen verrattuna selittää erityisesti kaupungin tulosennusteen heikentyminen. Kaupungin heikko tulos konserniennusteessa johtuu osaltaan suurista eliminoitavista tuloeristä konserniyhtiöiltä, joita ovat tonttimyynti Finnpark-konsernille ja osakemyynti Tampereen Vuokra-asunnot Oy:lle. Tulosennustetta heikentävät myös Tavase Oy:n arvioitu pysyvien vastaavien alaskirjaus sekä Tampereen Energia -konsernin ja muiden konserniyhtiöiden heikentyneet ennusteet. Konsernin investointiennuste on 535,9 milj. euroa. Lainakantaennuste 2 725,9 milj. euroa, jossa on kasvua edellisvuoteen 237,1 milj. euroa. Raportin liitteenä on Tampereen kaupungin konsernikatsaus, jossa käsitellään eri konserniyhtiöiden taloudellista tilannetta.

Toiminnan ja talouden katsauksessa raportoidaan talousarvion toiminnan tavoitteiden (pl. tytäryhteisöjen tavoitteet) etenemisestä tammi-huhtikuun aikana sekä esitetään arvio niiden toteutumisesta

vuoden loppuun mennessä. Talousarvion toiminnan tavoitteet perustuvat Tampereen strategiaan ja pormestariohjelmaan. Tavoitteita asetetaan ensisijaisesti toiminnan vaikuttavuudelle ja tuloksille.

Kaupunginvaltuusto asetti vuoden 2025 talousarviossa 51 sitovaa toiminnan tavoitetta, joista 19 oli kaupunkitasoisia ja 32 kohdistui ensisijaisesti lautakunnille.

Valtaosan toiminnan tavoitteista arvioidaan toteutuvan suunnitellusti tai niiden toteutumista ei voida vielä tässä vaiheessa vuotta arvioida. Suunnitellusti ovat toteutumassa muun muassa tavoitteet, jotka liittyvät tamperelaisten liikkumisen ja harrastamisen lisääntymiseen, keskeisten kulttuurikohteiden kävijämääriin, kohtuuhintaiseen asuntotuotantoon, joukkoliikenteen matkustajamääriin, puolustusteollisuuden liiketoiminta- ja innovaatioekosysteemin edistämisen yhteistyömalliin sekä työntekijäkokemukseen.

Kaupunkitasoisista sekä lautakunnille asetetuista tavoitteista neljän arvioidaan jäävän toteutumatta. Toteutumatta arvioidaan jäävän tavoitteet, jotka liittyvät syrjintää kokeneiden osuuteen, kokemukseen oman asuinalueen kehittämistä koskevista vaikuttamismahdollisuuksista sekä talouden tavoitteisiin koskien tilikauden tulosta ja investointien tulorahoitusprosenttia.

Talousarviotavoitteiden ja lautakuntien toimenpiteiden seurannan tueksi on luotu kolme kertaa vuodessa päivittyvä PowerBI-raportti. Raportilla on mahdollista tarkastella tavoitteiden ja toimenpiteiden etenemistä raportointikausittain ja vastuutahoittain. Lisätietoja raportista on saatavissa osoitteessa www.tampere.fi/tampereen-strategia/strategian-toteuttaminen.

Tiedoksi

Reija Linnamaa, Mikko Koskela, Vesa-Matti Kangas, Nina Mustikkamäki

Liitteet

- 1 Kh 2.6.2025 Tampereen toiminnan ja talouden katsaus 04_2025
- 2 Kh 2.6.2025 Tampereen toiminnan ja talouden katsaus 04_2025, esitysmateriaali
- 3 Kh 2.6.2025 Tampereen kaupungin konsernikatsaus 04_2025

§ 262

Tampereen seudun työllisyysalueen aloittava tase 1.1.2025

TRE:2753/02.05.00/2025

Valmistelijat / lisätiedot:
Linnamaa Reija, Koskela Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Talouspäälikkö Pauliina Laisi, puh. 040 836 2730, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Tampereen seudun työllisyysalueen aloittava tase 1.1.2025 hyväksytään liitteessä esitetyn mukaisesti.

Perustelut

Julkisten työvoimapalvelujen järjestämisvastuu siirtyi kuntien muodostamille työllisyysalueille 1.1.2025 alkaen. Tampereen kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Tampereen seudun työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen 18.3.2024 § 41. Tampereen seudun työllisyysalue muodostuu 16 kunnan yhteistoiminta-alueena, vastuukuntana Tampere. Yhteistoiminta-alueen kuntien yhteisenä toimielimenä toimii elinvoima- ja osaamislautakunnan työllisyysjaosto.

Tampereen seudun työllisyysalueeseen kuuluvat Akaan, Juupajoen, Kangasalan, Kuhmoisten, Lempäälän, Nokian, Oriveden, Pirkkalan, Pälkäneen, Ruoveden, Tampereen, Urjalan, Valkeakosken, Vesilahden, Virtain sekä Ylöjärven kunnat.

Kuntiin ja kuntayhtymiin siirtyi 1.1.2025 työ- ja elinkeinotoimistoista, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista ja kehittämis- ja hallintokeskuksesta siirtyvään henkilöstö ja henkilöstöön kohdistuva lomapalkkavelka. Valtio korvaa kuntien ja kuntayhtymien vastuulle siirtyvän lomapalkkavelan. (Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaanpanosta 23.3.2023 /383).

Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaosto on antanut lausunnon 138 työvoimapalvelu-uudistuksessa kuntiin ja kuntayhtymiin siirtyvien omaisuus- ja pääomaerien käsittelystä kunnan ja kuntayhtymän kirjanpidossa. Lausunnon mukaan kunnat ja kuntayhtymät kirjaavat työ- ja elinkeinotoimistoilta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta sekä kehittämis- ja hallintokeskukselta siirtyvän lomapalkkavelan tilikauden 2025 aloittavassa taseessa muuksi saamisiksi valtiolta ja siirtovelaksi henkilöstölle (lomapalkkajaksotus). Lomapalkkavelan siirto ei vaikuta kunnan tai kuntayhtymän tuloslaskelmaan. Lisäksi kirjanpitolautakunnan

hyvinvointialue- ja kuntajaosto on antanut lausunnon 144, jossa on annettu lisäohjeet sopimuskunnista siirtyvän lomapalkkavelan käsittelystä kirjanpidossa tilikauden aikaisena liiketapahtumana, sekä kunnan sisäisen lomapalkkavelan siirtämisestä vastuukunnan kirjanpitoon perustettavalle taseyksikölle.

Tampereen kaupungin elinvoiman palvelualueen työllisyys- ja kasvupalveluihin siirtyi 1.1.2025 liikkeen luovutuksella valtion TE-henkilöstön lisäksi yhteistoimintasopimuksen nojalla kuntien kuntakokeilutehtäviä hoitanut henkilöstö. Henkilöstöä siirtyi kolmesta valtion organisaatiosta (TE-toimistot, KEHA ja ELY) sekä 11 Pirkanmaan kunnasta. Henkilöstöä siirtyi valtiolta 380 henkilöä ja sopijakunnista 47 henkilöä, yhteensä 427 henkilöä.

Tampereen seudun työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen hyväksymisen yhteydessä on päätetty, että työllisyysalueesta muodostetaan taseyksikkö vuoden 2025 alusta. Kirjanpidon eriyttäminen taseyksikön avulla mahdollistaa tasejatkuvuuden sekä yli- ja alijäämien seurannan.

Taseyksikkö eriytetään kaupungin kirjanpidossa muodostamalla sille aloittava tase ja kirjaamalla taseyksikköä koskevat liiketapahtumat siten, että taseyksikölle voidaan laatia erillistilinpäätös. Aloittavan taseen arvojen tulee perustua kunnan edellisen tilikauden tasearvoihin. Aloittavan taseen vahvistaa valtuusto eriyttämistilikauden aikana, kun kunnan edellisen tilikauden tilinpäätös on laadittu. Valtuusto on vahvistanut kaupungin vuoden 2024 tilinpäätöksen 19.5.2025.

Työllisyysalueen aloittava tase perustuu tietoihin, jotka Keha-keskus on luovuttanut TE-henkilöstön siirryttyä valtiolta kaupungin palvelukseen liikkeen luovutuksella. Tampereen kaupungin tilintarkastaja on suositellut, että työllisyysalueen aloittava tase vietäisiin valtuustolle vahvistettavaksi.

Tampereen seudun työllisyysalueen aloittavan taseen erät muodostuvat taseyksikköön valtiolta siirtyvän henkilöstön lomapalkkavelasta ja tähän kohdistuvasta saamisesta valtiolta. Valtiolta siirtyneen lomapalkkavelan ja sitä vastaavan saamisen suuruus on 2 960 638,29 euroa.

Aloittavan taseen laadinnassa selvitetään toimintaan kohdistuvat omaisuus- ja pääomaerät. Tampereen kaupungille ei siirtynyt TE-uudistuksessa valtiolta taseeseen kirjattavaa käyttöomaisuutta. Kalusteista ja laitteista muodostuva irtain omaisuus siirtyi lain nojalla ja kirjanpitoarvolla nolla, taseen ulkopuolisena irtaimistona. Taseeseen kirjattavaa käyttöomaisuutta ei siirtynyt myöskään työllisyysalueen kunnista, eikä kaupungin muista yksiköistä. Tampereen seudun työllisyysalueen taseyksikön aloittavan taseen omaksi pääomaksi määritellään nolla. Mikäli taseyksikölle kohdistuu myöhemmässä vaiheessa pysyvien vastaavia, näiden osalta poistoajat määräytyvät Tampereen kaupungin poistosuunnitelman mukaisesti.

Seuraavat liikkeen luovutukseen liittyvät lomapalkkavelan siirrot kirjattiin kirjanpitolautakunnan lausunnon 144 ohjeiden mukaisesti tilikauden aikaisina tapahtumina. Kunnista siirtyvän henkilöstön myötä Tampereen kaupungille siirtyi lomapalkkavelka (334 389,33 euroa), joka korvataan

vastuukunnalle yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Lisäksi tehtiin kaupungin sisäinen lomapalkkavelan (1 162 591,96 euroa) siirto SAP yrityksestä 1540, Työllisyys- ja kasvupalvelut SAP yritykselle 1550, Tampereen seudun työllisyysalue (taseyksikkö).

Taseyksikön tulojen tulee suunnittelukaudella kattaa toiminnan kustannukset. Kaupunginvaltuusto on määritellyt talousarvion hyväksymisen yhteydessä taseyksikön talousarvion sitovuuden eli käyttötalouden sitovan erän (tilikauden yli/alijäämä) sekä taseyksikön sitovat toiminnalliset tavoitteet.

Vuoden 2025 alusta lukien taseyksiköiksi perustetun Tampereen seudun työllisyysalueen aloittava tase muodostetaan edellä mainittujen periaatteiden mukaisesti.

Tiedoksi

Mikko Koskela, Pauliina Laisi, Regina Saari

Liitteet

1 Kh 2.6.2025 Tampereen seudun työllisyysalueen taseyksikön aloittava tase 1.1.2025

Kaupunginhallitus, § 263, 02.06.2025

Kaupunginhallitus, § 224, 12.05.2025

§ 263

**Korjaus päätökseen Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelausakunnan vaali
toimikaudeksi 2025–2027**

TRE:2635/00.00.03/2025

Kaupunginhallitus, 02.06.2025, § 263

Valmistelijat / lisätiedot:
Lehmuskoski Taina

Valmistelijan yhteystiedot

Kehittämispäällikkö Taina Lehmuskoski, puh. 044 423 5633 ja johtava
juristi Riikka Viitaniemi, puh. 050 526 3225, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintojohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallituksen 12.5.2025 § 224 tekemä esitys valtuustolle
peruutetaan ja tehdään uusi esitys.

Kaupunginhallituksen pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta
erikseen kokouksessa.

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelausakuntaan valitaan
apulauspormestarille varajäsen toimikaudeksi 2025–2027.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelausakuntaan valitaan
apulauspormestarin lisäksi kuusi muuta jäsentä ja jokaiselle
henkilökohtainen varajäsen toimikaudeksi 2025–2027

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelausakuntaan valituista
jäsenistä valitaan varapuheenjohtaja.

Asia esitellään ylimääräisenä valtuuston kokouksessa 2.6.2025.

Perustelut

Kaupunginhallitus päätti 12.5.2025 § 224 esittää valtuustolle Tampereen
kaupunkiseudun joukkoliikennelausakunnan vaalia toimikaudeksi 2025–
2027. Esityksessä on virhe päätösehdotuksessa, minkä vuoksi 12.5.2025
esitys pitää peruuttaa ja kaupunginhallituksen käsitellä asia uudelleen.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelausakunnan johtosäännön 1
§:n mukaan Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelausakunta toimii
kuntien hyväksymän yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Tampereen,
Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Oriveden, Pirkkalan, Vesilahden ja
Ylöjärven yhteisenä seudullisena joukkoliikenteen toimivaltaisena
viranomaisena Tampereen kaupunginvaltuuston ja -hallituksen
alaisuudessa.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan johtosäännön 3 §:n mukaan joukkoliikennelautakunnassa on apulaispormestari ja 13 jäsentä, joista Tampereen kaupunginvaltuusto valitsee apulaispormestarin ja kuusi (6) jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen sekä Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Oriveden, Pirkkalan, Vesilahden ja Ylöjärven valtuustot kukin yhden (1) jäsenen ja tälle henkilökohtaisen varajäsenen. Lautakunnan jäsenistä ja varajäsenistä enemmistön tulee olla valtuutettuja tai varavaltuutettuja. Tämä vaatimus koskee vain Tampereen valitsemia jäseniä ja varajäseniä.

Lautakunnan puheenjohtajana toimii apulaispormestari. Tampereen kaupunginvaltuusto valitsee valitsemistaan jäsenistä varapuheenjohtajan.

Joukkoliikennelautakunnan toimikausi on sama kuin Tampereen kaupunginhallituksen toimikausi, ellei Tampereen kaupunginvaltuusto toisin päättä.

Kuntalain 77 §:n mukaan kuntien yhteisessä toimielimessä jäsenenä voivat olla asianomaisten kuntien vastaavaan toimielimeen vaalikelpoiset henkilöt.

Vaalikelpoisuudesta lautakuntaan säädetään kuntalain 74 §:ssä seuraavaa:

"Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa."

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4 a §:n mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Asia on perusteltua käsitellä kiireellisenä, jotta uusien toimielinten vaalit saadaan suoritettua valtuuston kokouksessa 2.6.2025.

Tiedoksi

Valitut, Luottamushenkilömuutokset, luottamushenkilopalkkiot.
pirkanmaa(at)monetra.fi, Terhi Kokkonen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakuntaan valitaan apulaispormestari ja kuusi (6) muuta jäsentä ja jokaiselle henkilökohtainen varajäsen toimikaudeksi 2025–2027.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakuntaan valituista jäsenistä valitaan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja.

Perustelut

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan johtosäännön 1 §:n mukaan Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta toimii kuntien hyväksymän yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Tampereen, Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Oriveden, Pirkkalan, Vesilahden ja Ylöjärven yhteisenä seudullisena joukkoliikenteen toimivaltaisena viranomaisena Tampereen kaupunginvaltuuston ja -hallituksen alaisuudessa.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan johtosäännön 3 §:n mukaan joukkoliikennelautakunnassa on apulaispormestari ja 13 jäsentä, joista Tampereen kaupunginvaltuusto valitsee apulaispormestarin ja kuusi (6) jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen sekä Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Oriveden, Pirkkalan, Vesilahden ja Ylöjärven valtuustot kukin yhden (1) jäsenen ja tälle henkilökohtaisen varajäsenen. Lautakunnan jäsenistä ja varajäsenistä enemmistön tulee olla valtuutettuja tai varavaltuutettuja. Tämä vaatimus koskee vain Tampereen valitsemia jäseniä ja varajäseniä.

Lautakunnan puheenjohtajana toimii apulaispormestari. Tampereen kaupunginvaltuusto valitsee valitsemistaan jäsenistä varapuheenjohtajan.

Joukkoliikennelautakunnan toimikausi on sama kuin Tampereen kaupunginhallituksen toimikausi, ellei Tampereen kaupunginvaltuusto toisin päättä.

Kuntalain 77 §:n mukaan kuntien yhteisessä toimielimessä jäsenenä voivat olla asianomaisten kuntien vastaavaan toimielimeen vaalikelpoiset henkilöt.

Vaalikelpoisuudesta lautakuntaan säädetään kuntalain 74 §:ssä seuraavaa:

"Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen

jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa."

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4 a §:n mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Tiedoksi

Valitut, Luottamushenkilömuutokset, luottamushenkilopalkkiot.
pirkanmaa(at)monetra.fi, Terhi Kokkonen

§ 264

Edustajien nimeäminen Pirkanmaan liiton edustajainkokoukseen

TRE:2847/00.03.01/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

Klami Laura

Valmistelijan yhteystiedot

Kehittämispäällikkö Taina Lehmuskoski, puh. 044 423 5633, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernihohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallituksen pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta erikseen kokouksessa.

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Pirkanmaan liiton jäsenkuntien 16.6.2025 pidettävään edustajainkokoukseen valitaan kolme jäsentä ja jokaiselle henkilökohtainen varajäsen.

Asia käsitellään ylimääräisenä asiana valtuuston 2.6.2025 kokouksessa.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta erikseen kokouksessa.

Perustelut

Pirkanmaan liitto on pyytänyt kaupunkia valitsemaan edustajansa 16.6.2025 pidettävään jäsenkuntien edustajainkokoukseen. Kuntia pyydetään ilmoittamaan edustajansa ja henkilökohtaiset varaedustajansa mahdollisimman pian kunnanvaltuuston kokouksen jälkeen Pirkanmaan liittoon, kuitenkin viimeistään 2.6.2025.

Pirkanmaan liiton perussopimuksen mukaisesti kuntien edustajainkokous valitsee Pirkanmaan liiton maakuntavaltuuston toimikaudeksi 2025–2029. Kunnat valitsevat edustajansa kuntien edustajainkokoukseen perussopimuksen mukaisesti siten, että kukin jäsenkunta valitsee yhden jäsenen kutakin viimeksi pidettyjä kunnallisvaaleja edeltävän vuoden viimeisenä päivänä kunnassa asunutta alkavaa 10 000 asukasta kohden, kuitenkin enintään kolme jäsentä. Kullekin jäsenelle valitaan henkilökohtainen varajäsen.

Kuntien edustajainkokouksessa valitaan maakuntavaltuusto perussopimuksen 12 §:n mukaisesti ottaen lisäksi huomioon tasa-arvolain säännökset. Maakuntavaltuusto valitsee maakuntahallituksen ja tarkastuslautakunnan ensimmäisessä kokouksessaan.

Tampereen kaupunki valitsee edustajainkokoukseen kolme jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Tiedoksi

Valitut, Pirkanmaan liitto, Luottamushenkilömuutokset

Liitteet

1 Kuntien edustajainkokouksen jäsenmäärä

2 Kutsu ja edustajan nimeämispyyntö edustajainkokoukseen 16.06.2025

§ 265

**Valtuustoaloite Tampereen Energia -sähkölaitoksen myynnin valmistelun lopettamiseksi –
Aarne Raevaara**

TRE:5840/02.00.01/2024

Valmistelijat / lisätiedot:
Vuojolainen Arto

Valmistelijan yhteystiedot

Liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolainen, puh. 050 345 1397 ja
rahoituspäällikkö Saara Unnanlahti, puh. 040 131 9484, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Aarne Raevaaran valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään
tiedoksi.

Aloite ei anna aiheutta toimenpiteisiin.

Perustelut

Valtuustoaloitteessaan Aarne Raevaara esittää, että Tampereen Energia -
sähkölaitoksen myynnin valmistelu lopetetaan.

Tampereen kaupungin voimassa olevien omistajaohjauksen
periaatteiden mukaan (kaupunginvaltuusto 2.10.2017) kaupungin
omistajapolitiikan lähtökohtina ovat kaupungin strategiset tavoitteet ja
kuntalaisten etu. Kaupunki suhtautuu omistuksiinsa pitkäjänteisesti ja
aktiivisesti. Omistaminen on väline kaupunkikehitykseen,
palvelutuotannon järjestämiseen ja/tai taloudellisen tuoton
saavuttamiseen. Kaupungin omistamia yhtiöitä ohjataan siten, että niiden
toiminta tukee kaupungin strategiaa. Kaupungille strategisesti
merkittävien yhtiöiden omistuksesta pidetään kiinni, ja omistuksien
tarpeellisuutta arvioidaan tapauskohtaisesti toimintaympäristön
muuttuessa.

Kuntalain 47 § kunnan tytäryhteisöjen toiminta ja konserniohje mukaan
omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön
toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.
Konserniohjetta sovelletaan kunnan tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin
osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukseen. Tampereen kaupungin
konserniohjeen hyväksyy Tampereen kaupunginvaltuusto.

Tytäryhtiöiden omistajaohjauksesta vastaa kaupunginhallituksen
konsernijaosto, jonka tehtävät ja päätösvalta on määrätty
hallintosäännössä. Konsernijaoston keskeisenä tehtävänä on vastata
konsernirakenteen strategisesta kehittämisestä, yhtiökohtaisten

omistajastrategioiden päättämisestä, hallitusjäsenten nimittämisestä sekä konsernin kokonaisedun toteutumisesta. Lisäksi konsernijaosto yhdessä muun konsernijohdon ja konsernihallinnon omistajaohjauksen kanssa antavat koko konsernia koskevia ohjeita. Tampereen kaupunginvaltuuston hyväksymän konserniohjeen kohdan 2.2 (Tytäryhtiöomistusten jaottelu hallintosäännössä mainitulla tavalla) mukaan kaupunginhallituksen konsernijaoston ja valtuuston välistä päätösvaltaa on jaoteltu sen mukaan, onko tytäryhtiö kaupungille strategisesti tai taloudellisesti merkittävä yhtiö. Strategisesti tai taloudellisesti merkittävissä tytäryhtiöissä on listattuna Tampereen Energia Oy.

Tampereen kaupungin hallintosäännön 15 § (Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävät ja ratkaisovalta) mukaan konsernijaosto päättää 10) konserniohjeen mukaisesta kaupungin kannan antamisesta lukuun ottamatta Tampereen Energia -konserniin kuuluvien yhtiöiden osakkeiden myyntiä, joiden osalta kannan antamisesta päättää valtuusto.

Omistajaohjauksessa ei ole valmisteilla Tampereen Energia Oy:n myyntiä.

Tiedoksi

Aarne Raevara, Arto Vuojolainen, Saara Unnanlahti

Liitteet

1 Valtuustoaloite

§ 266

Valtuustoaloite saunojen lisäämiseksi Tampereelle – Jouni Ovaska ym.

TRE:1547/10.00.01/2024

Valmistelijat / lisätiedot:
Rantanen Teppo

Valmistelijan yhteystiedot

Kilpailukykyjohtaja Anna-Kaisa Heinämäki, puh. 040 639 7701, satamavastaava Tuomas Salovaara, puh. 040 351 7567 ja erityisasiantuntija Heikki Aittala, puh. 040 809 6539, etunimi. sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasianjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi. sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Jouni Ovaskan ym. valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin vastauksessa mainittuihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Jouni Ovaska ja 43 muuta valtuutettua esittävät 18.3.2024 jättämässään valtuustoaloitteessa, että Tampereen kaupungin alueella toimivien julkisten saunojen nykyistä käyttöä ja asiakkaiden tulevia tarpeita selvitetään. Ovaska ym. esittävät, että tulisi arvioida, miten Tampereelle saataisiin lisää saunoja, olisiko nykyisiä saunoja mahdollista laajentaa ja mihin paikkoihin saunoja voitaisiin sijoittaa.

Aloitteessa todetaan, että viime vuosina julkisten saunojen kävijämäärät ovat kasvaneet räjähdysmäisesti, erityisesti avantouintikaudella. Samaan aikaan kaupungin myöntämää talviuintisaunojen hoitoavustusta on vähennetty kaupungin talouden tehostamistoimenpiteenä.

Ovaska ym. esittävät, että Tampereen kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin saunakulttuurin kehittämiseksi ja tekee saunaselvityksen.

Aloitteen toteamus saunojen tarpeesta ja nykyisten saunojen kantokyvystä on laajasti todettu saaduissa palautteissa ja kysynnässä. Lisäksi suosittu Rauhaniemen kansankylpylä sulkeutuu suunnitelmien mukaan keväällä 2026 remontoinnin vuoksi, mutta avautuu remontoituna kesäkaudelle 2027. Remontti vähentää hetkellisesti saunakapasiteettiä, mutta valmistuessaan kansankylpylä palvelee saunoja laadukkaammin.

Tampereen saunakulttuurin kehittämiseksi on jo nyt tehty paljon. Toukokuussa 2018 Tampere sai maailman saunapääkaupungin tittelin Suomen Saunaseuran ja kansainvälisen saunaliiton ISA:n tukemana.

Visit Tampere on aloittanut syksyllä 2023 (1.9.2023–31.8.2025) Saunaelämysalan uudet liiketoiminta- ja kansainvälistymismahdollisuudet Pirkanmaalla -hankkeen. Hankkeessa useita elinkeinoaloja kattavaa saunaelämysalaa hyödynnetään elinkeino- ja innovaatiotoiminnan näkökulmasta. Hankkeen päätavoitteena on kartoittaa saunapääkaupunkiteeman alla, miten saunaliiketoimintaa voidaan kehittää ja monipuolistaa ja voidaanko yrityksiä ja osaamista eri liiketoimintasektoreilta tuoda yhteen ja sitä kautta luoda esimerkiksi uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja saunakonsepteja. Hankkeen tuloksena syntyy uusia saunaelämysalan yhteistyö- ja kansainvälistymismahdollisuuksia sekä yhteisiä palvelumalleja ja -konsepteja Tampereelle ja koko Pirkanmaalle. Hankkeen avulla luodaan myös toimintamalli ja -suunnitelma paikalliselle saunaelämysalan ekosysteemille.

Satamatoimisto on vuodesta 2022 alkaen aktiivisesti yhdessä kaavoituksen ja kiinteistötoimen kanssa hakenut ratkaisuja ja toimintamalleja saunapaikkojen määrittelyä varten. Tämän työn tuloksena on kaksi kaavapoikkeamisvaiheessa olevaa markkinaehtoista yleisen saunan ja liitännäispalvelujen hanketta. Toinen niistä sijoittuisi Halkoniemen sataman yhteyteen ja toinen Naistenlahden eteläiselle aallonmurtajalle, Massunlastenpuiston yhteyteen.

Viinikanlahden kaupunginosan uusi kaava mahdollistaa uuden ympärivuotisen yleisen saunan rakentamisen uimarannan yhteyteen. Lisäksi yhdessä kaavoituksen kanssa on hankkeena hakea Eteläpuiston sekä Hiedanrannan kaavoituksen yhteydessä sijoitus sauna- ym. palvelurakennuksille. Viikinsaaren palvelukehityksen puitteissa on myös tarkoitus parantaa saunapalveluja. Kaavoitus on alustavasti osoittanut eri puolilta kaupunkia myös muita mahdollisia sijainteja, joihin saunapalveluinfraa voitaisiin tarjota (esim. Tohloppijärvi sekä eteläiset kaupunginosat).

Ratinan suvanto on avattu 8.11.2024 yrittäjävetoinen saunaravintola. Sauna on kelluva. Kesäisin sauna sijaitsee Ratinan suvannossa ja talviajaksi se siirretään Pyynikin uimarannalle, jolloin saunan yhteyteen tarjoutuu mahdollisuus avantouintiin. Palvelu on osoittautunut suosituksi.

Santalahden satama-alue on kaavoitusohjelmassa. Tässä kaavassa on tarkoitus osoittaa laajuudeltaan isompaa mahdollisuutta rakentaa sauna-, ravintola- ja kokouspalvelukokonaisuus.

Ovaskan ym. esittämä yleisten saunojen lisääminen kaupungin järvien rannoille on kuitenkin haastavaa, koska saunarakentamisen mahdollistavia vapaita tontteja on vähän. Edellä mainitut hankkeet kaavapoikkeamisineen vaativat 2–3 vuoden valmistelun.

Visit Tampereen toiminnoissa saunojen liiketoiminnallinen kehitys, viestintä ja markkinointi ovat erityisenä painopisteenä. Lisäksi tarvitaan aktiivisia toimenpiteitä saunakulttuurin edistämiseksi osana matkailun kehitystä. Koska käynnissä on jo lukuisia erilaisia toimenpiteitä, erillisen selvityksen tekemistä saunakulttuurin kehittämisen tilanteesta ei tällä hetkellä katsota tarpeelliseksi.

Tiedoksi

Jouni Ovaska, Teppo Rantanen, Tuomas Salovaara, Anna-Kaisa
Heinämäki, Heikki Aittala

Liitteet

1 Valtuustoaloite

§ 267

Valtuustoaloite keskustan alueen turvallisuuden parantamiseksi näkyviä jalkapartioita käyttämällä – Arto Grönroos ym.

TRE:4882/09.00.01/2024

Valmistelijat / lisätiedot:

Linnamaa Reija

Valmistelijan yhteystiedot

Riskienhallinta- ja turvallisuusjohtaja Jouni Perttula, puh. 040 196 6512, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Arto Grönroosin ym. valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Valtuutettu Arto Grönroos esittää yhdessä muiden valtuutettujen kanssa, että Tampereen kaupunki selvittää nopealla aikataululla mahdollisuuksia keskustan alueen turvallisuuden parantamiseksi näkyviä jalkapartioita käyttämällä.

Eri ihmisryhmien rinnakkainen turvallinen eläminen kaupungissa on tärkeää. Oikeus julkisessa tilassa oleskeluun kuuluu kaikille, ulkonäöstä tai päihdetaustasta riippumatta.

Tampereen keskustan turvallisuuden parantamiseksi tarvitaan monipuolisia toimenpiteitä ja yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Parasta turvallisuustyötä on juurisyihin puuttuminen ja sitä kautta tapahtuva turvallisuusongelmien ennaltaehkäisy. Tampere onkin strategian mukaisesti edelleen tiivistänyt turvallisuusyhteistyötä tamperelaisten turvallisuuden ja turvallisuuden tunteen parantamiseksi. Turvallisuuden parantaminen keskustassa vaatii monipuolisia ja pitkäjänteisiä toimenpiteitä. On tärkeää ottaa huomioon, että turvallisuuden tunne ei synny pelkästään näkyvästä valvonnasta, vaan siihen vaikuttaa myös ympäristön viihtyisyys ja yhteisöllisyys. Turvallisuuden näkökulmat tuleekin ottaa entistä enemmän huomioon kaikessa kaupunkiympäristön suunnittelussa.

Yleinen järjestys ja turvallisuus (YJT) kaupunkialueella

Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden valvonta on erityisesti poliisin tehtävä, ja tämä on määritelty tarkasti poliisilaissa. Poliisilaissa (872/2011) säädetään poliisin tehtävistä ja toimivaltuuksista. Poliisin tehtävä on

oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen turvaaminen, kansallisen turvallisuuden suojaaminen, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen sekä rikosten ennalta estäminen, paljastaminen, selvittäminen ja syyteharkintaan saattaminen.

Poliisi toimii turvallisuuden ylläpitämiseksi yhteistyössä muiden viranomaisten sekä yhteisöjen ja asukkaiden kanssa. Muut viranomaiset ja yhteisöt, kuten yksityinen turvallisuusala, voivat tukea poliisin toimintaa, mutta poliisilla on kuitenkin pääasiallinen vastuu näiden tehtävien hoitamisesta.

Sisä-Suomen poliisilaitoksen yksi keskeisistä teemoista vuodelle 2025 on turvallisuuden tunteen takaaminen. Poliisi lisää tavoitteen mukaisesti näkymistään Tampereen keskustassa ja tekee tehostettua valvontaa, jolla keskustan häiriökäyttäytymiseen puututaan tehostetusti.

Vartijan käytön mahdollisuudet YJT valvontaan

Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista määrittää mahdollisuudesta käyttää vartija- ja järjestyksenvalvontapalveluja. Lain viidennen pykälän (suhde viranomaistoimintaan) mukaan vartioimisliiketoiminnassa ei saa ottaa vastaan toimeksiantoa, joka sisältää sitoumuksen ylläpitää yleistä järjestystä ja turvallisuutta. Vartijoiden ja järjestyksenvalvojien toimivaltuudet yleisillä paikoilla ovat siis varsin rajalliset. Vartioita voitaisiin käyttää esimerkiksi puuttumaan kaupungin yksilöityyn omaisuuteen kohdistuvaan ilkivaltaan ja samalla vartija voisi havainnoida keskustan turvallisuuteen liittyviä tapahtumia. Tehtävää ei voi kuitenkaan naamioida sellaiseksi, että toiminnan tarkoitus olisi omaisuuden suojaamisen tehtävän varjolla puuttua yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen, sillä kaupungin tulee noudattaa kaikessa toiminnassaan lakia, samoin mahdollisen toimeksiannon toteuttavan vartiointiliikkeen.

Vartijoiden käyttö yleisillä alueilla sisältää monia ongelmakohtia. Kadulla liikkuvat ihmiset eivät lähtökohtaisesti ymmärrä, etteivät vartijat voi puuttua yleisellä paikalla tapahtuviin järjestyshäiriöihin. Epäselvyydet voivat johtaa erilaisiin väärinkäsityksiin ja konflikteihin, koska kadulla liikkujat odottavat luonnollisesti vartijan puuttuvan havaittuun häiriökäyttäytymiseen. Tulkinnanvaraiset tilanteet voivat johtaa ongelmiin myös vartijan ja häiriökäyttäytyjien välillä. Esimerkiksi tilanteessa, jossa vartija yrittää puuttua tapahtumaan, johon hänellä ei ole lain mukaan oikeutta, voi aiheuttaa vastarintaa ja pahimmillaan väkivaltaisia yhteenottoja. Tällainen tilanne voi aiheuttaa vaaraa myös vartijan terveydelle ja oikeusturvalle.

Vartioita voidaan siis tietyin edellytyksin käyttää kaupunkialueella. Rajoitteet on kuitenkin ymmärrettävä tarkasti ja toimintaa tekeviltä vartijoilta vaaditaan paljon osaamista, jotta he osaavat toimia lainsäädännön vaatimuksen mukaisesti. On myös ymmärrettävä se, että keskustan turvallisuusongelmia ei pystytä ratkaisemaan yksityisen turvallisuusalan palveluita käyttämällä. Kokemuksia on myös siitä, että yrietykset parantaa tietyn alueen turvallisuutta esimerkiksi penkkejä poistamalla on siirtänyt ongelmia toiseen paikkaan. Yhden alueen tehostettu valvonta aiheuttaisi todennäköisesti ongelman siirtymisen toiseen paikkaan.

Erilaisia malleja yksityisen turvallisuusalan hyödyntämiseen

Turussa on koeponnistettu mallia, jossa vartija kiertää rajatulla kaupunkialueella huomioliivi yllään. Vartija voi tarvittaessa soittaa hätäkeskukseen turvallisuutta vakavasti vaarantavan toiminnan johdosta. Samoin vartija toimii asiakaspalveluhenkisesti opastamalla kadulla liikkujia. Vartija tekee myös yhteistyötä keskustan toimijoiden, nuorten palveluiden ja päihdetyötä tekevien toimijoiden sekä poliisin kanssa. Kokeilun kustannukset ovat maksaneet alueen yritykset, kiinteistöt ja Turun kaupunki yhdessä.

Jyväskylän kävelykadulle suunnitellaan mallia, jossa kauppakeskusten ja muiden laissa mainittujen kohteiden järjestyksenvälvojen toimialueita (järjestyksenvälvojan asettaminen poliisin tai rajavartiolaitoksen avuksi - Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista, 28 §) laajennettaisiin siten, että ne muodostaisivat koko kävelykadun kattavan yhteisen kokonaisuuden. Näin toimimalla koko kävelykadun alueelle saataisiin muodostettua alue, jossa järjestyksenvälvoilla olisi toimivaltaa ylläpitää yleistä järjestystä ja turvallisuutta koko kävelykadun alueella. Tampereen kaupungin keskustan rakenne on kuitenkin hyvin erilainen kuin Jyväskylässä ja vastaavan kokonaisuuden muodostaminen on hyvin haastavaa. Esimeriksi Hämeenkatu koostuu lähes kokonaan yksittäisistä liikkeistä ja välillä on myös tori- ja puistoalueita. Haastetta tuo myös se, että yksittäinen liike ei voi lain mukaan käyttää järjestyksenvälvoja toisin kuin useista liikkeistä muodostuva kauppakeskus.

Vuoden 2015 kokeilu

Valtuustoaloitteessa viitataan vuonna 2015 toteutettuun kokeiluun, jossa Tampereen kaupunki maksoi kahden keskustorin ympäristöä valvovan poliisin palkkakulut. Kuten aloitteessa todetaan, kokeilu todettiin onnistuneeksi, sillä päihtheisiin liittyvät tehtävät vähenivät merkittävästi.

Kokeilua ei voitu kuitenkaan jatkaa, koska Poliisihallitus otti kantaa kokeiluun ja totesi, että kaupunki ei voi suoraan palkata poliiseja, koska poliisitoiminta kuuluu valtion vastuulle. Tämä Poliisihallituksen linjaus oli suurin syy siihen, että kokeilua ei jatkettu. Lisäksi poliisien työtehtävien priorisointi ja resurssien kohdentaminen muihin kiireellisiin tehtäviin vaikutti päätökseen.

Rikoksentorjunnan näkökulma

Rikollisuuden piirteisiin kuuluu rikosten kasautuminen tiettyihin paikkoihin. Kun rikokset ja häiriökäyttäytyminen saadaan vähenemään tietyltä alueelta, siirtyvät ne mitä todennäköisimmin toisaalle. Kaupungin näkökulmasta onkin keskeistä hyödyntää eri tasonisia keinoja, jotta juurisyihin päästään vaikuttamaan pelkän reagoinnin sijaan.

Rikostentorjunta lähtee koko väestöön kohdistuvista ennaltaehkäisevistä toimista, kuten turvallisesta kasvu-ympäristöstä, vanhemmuuden tuesta, asuinalueilla tehtävästä työstä, laadukkaista kasvatus- ja koulutuspalveluista sekä mielekkästä toiminnasta vapaa-ajalla. Yhteisöllisyyden lisääminen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden vahvistaminen voivat vaikuttaa rikoksia ennaltaehkäisevästi.

Riskiyksilöihin tai -ryhmiin tulee kohdistaa varhaisia puuttumisen keinoja, kuten jalkautuvan työn vahvistamista eri toimintaympäristöissä ja varhaista puuttumista esimerkiksi nuorten rikoksiin (Ankkuritoiminta).

Viimeisimmät rikoksentorjuntakeinot kohdistuvat pieneen joukkoon, joka on jo syyllistynyt rikoksiin ja keskeistä on tällöin uusintarikollisuuden ehkäisy. Näitä toimia, kuntoutusohjelmia, valvottua koevapautta ja tukipalveluja, toteuttavat rikosseuraamuslaitos, poliisi ja järjestöt.

Huomattavaa on, että edellä mainitussa torjuntatyössä onnistuakseen Tampere tarvitsee vahvaa kumppanuutta hyvinvointialueelta, järjestöiltä, poliisilta ja yrityksiltä. Tarvitaan paitsi puuttumista ja estämistä, myös kattavampaa lähestymistapaa rikollisuuden torjuntaan ja turvallisuuden parantamiseen keskusta-alueella.

Rikotaan kaavaa -hanke

Tampereella käynnissä oleva Rikotaan kaavaa -hanke on A-klinikkasäätöön, Tampereen A-Kilta ry:n ja Tampereen kaupungin yhteistyöhanke, jonka tavoitteena on kehittää ja pilotoida toimintamallia naapurusto- ja ympäristötyön toteuttamiseksi, erityisesti Tampereen Tullin alueella. Yhteistyöhön on saatu hyvin mukaan alueella aikaansa viettäviä ihmisiä, yrityksiä ja muita toimijoita. Naapurustotyöllä halutaan vähentää päihteiden käyttöön liittyviä lieveilmiöitä, jotta aivan kaikki Tullin alueen kävijät voivat tuntea olonsa turvalliseksi.

Hankkeeseen palkatut kaksi naapurustotyöntekijää työskentelevät työparina alueella. Heidän tehtävänä on luoda kontakteja alueella liikkuviin ihmisiin ja naapurustoon sekä järjestää toimintaa ja tekemistä turvallisen kaupunkiympäristön kehittämiseksi. Työntekijät pyrkivät luomaan alueella aikaansa viettävien ihmisten kanssa yhteiset periaatteet, jotta kaikki voisivat kokea olonsa turvalliseksi. Hankkeen taustalla onkin tarve vähentää turvattomuuden tunnetta, joka on lisääntynyt julkisilla paikoilla, osittain päihteiden käytön vuoksi.

Hanke on osa laajempaa Tampereen kaupungin turvallisuussuunnitelmaa, jonka tavoitteena on parantaa kuntalaisten turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta vähentämällä onnettomuuksien, rikosten ja häiriöiden määrää.

Hanke on lähtenyt hyvin käyntiin ja se on saanut positiivista palautetta eri osapuolilta. Työntekijät ovat todenneet, että yksi keskeinen haaste keskusta-alueella liittyy siihen, ettei päihteiden käyttäjillä ole juurikaan paikkoja missä he voisivat kokoontua.

Turvallinen kävelijöiden kaupunki

Tampereen kaupungin "Turvalliseksi koettu kävelijöiden kaupunki" -hankekokonaisuus keskittyy parantamaan kävelijöiden turvallisuutta ja viihtyisyyttä kaupungissa. Tavoitteena on luoda ympäristö, jossa kävely on turvallinen, houkutteleva ja sujuva liikkumismuoto. Hankkeessa toteutettavassa EU-hankkeessa kehitetään erityisesti Asemakeskuksen, Kirjastopuiston ja Laikun lavan sekä Ratinan pilottialueen kävelyn turvallisuutta sekä viihtyisyyttä. Hankkeessa on rakennettu digitaalinen kaksonen Asemakeskuksen uuteen julkiseen tilaan, jonka avulla kuntalaisilta on kysytty heidän turvallisuuden tunteen kokemuksen

lisäksi, alueen saavutettavuutta, kävelyn houkuttelevuutta, sujuvuutta, palvelujen saavutettavuutta sekä ympäristön laatua alueesta, jonka arvioitu valmistuminen on vuonna 2040. Aukailta sekä alueella vierailijoilta saatu palaute alueelta digitaalisen kaksosen avulla toimii kaupunkisuunnittelun apuvälineenä. Palautetta kerätään lisäksi Asemakeskuksen alueen yrittäjiltä, joita on tarkoitus palvella ihmis- ja liikennevirroista saatavan datapalvelu Tampereen Pulssin avulla.

Turvalliseksi koetussa kävelijöiden kaupunki -hankekokonaisuudessa on kerätty palautetta myös lapsiperheiden, koululaisten, yöaikaan kaupunkia käyttävien sekä kulttuurikävelijöiden turvallisuuden tunteen kokemuksesta ja hankkeessa on kehitetty palautteesta saadun tiedon perusteella mm. kulttuurikävelyä Kulttuurikehä-työssä. Koululaisten turvallisuutta kehitetään kouluympäristöön rakennettavan digitaalisen kaksosen avulla, jossa mallinnetaan mm. turvallisia poistumisreittejä keskustan koulusta ja lisäksi kehitetään interaktiivista sovellusta, joka tarjoaa turvallisia reittiehdotuksia koululaisille koulujen läheisyydessä.

Yrittäjien omaehtoinen turvallisuuden parantaminen

Keskustan alueen yrittäjät voivat parantaa turvallisuutta monin tavoin myös itsenäisesti. Yhteistyö ja verkostoituminen muiden yrittäjien, poliisin ja kaupungin kanssa on tärkeää, sillä se auttaa tunnistamaan ja ratkaisemaan turvallisuusongelmia tehokkaammin.

Turvallisuusteknologian, kuten valvontakameroiden, hälytysjärjestelmien ja valaistuksen, hyödyntäminen voi ehkäistä rikoksia ja parantaa yleistä turvallisuudentunnetta. Henkilöstön koulutus turvallisuusasioissa on myös keskeistä, sillä se parantaa valmiuksia kohdata ja käsitellä mahdollisia uhkatilanteita. Turvallisuustietoisuuden lisääminen ja säännölliset harjoitukset ovat tärkeitä.

Tampereen kaupunki on tehnyt yhteistyötä alkuvuoden 2025 aikana yrittäjien kanssa muun muassa 14.2.2025 järjestetyssä kauppakamarin turvallisuustilaisuudessa, jossa käytiin läpi Tampereen kauppakamarin, Pirkanmaan Yrittäjien ja Tampere Tunnetuksi ry:n toteuttaman turvallisuuskyselyn tuloksia. Tilaisuudessa poliisi, kaupunki ja hyvinvointialueen edustajat kertoivat kaupunkiturvallisuuden eteen tehtävästä työstä. Tilaisuudessa pohdittiin erilaisia vaihtoehtoja parantaa keskustan turvallisuutta. Tampere Tunnetuksi ry järjesti yhteistyössä Tampereen kaupungin, Sisä-Suomen poliisilaitoksen ja Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa 16.5.2025 yrittäjille suunnatun tilaisuuden, keskityttiin erityisesti yksityisen turvallisuusalan lainsäädäntöön. Eli käytännössä siihen, missä tapauksissa vartijoiden ja järjestyksenvalvojen käyttö on mahdollista ja missä ei. Tilaisuudessa kerrottiin myös päihdehuollon polusta Tampereella sekä Riketaan kaavaa hankkeen laajentamisesta.

Yhteen veto ja johtopäätökset

Tampereen keskustan turvallisuuden parantamiseksi tarvitaan monipuolisia toimenpiteitä ja yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Parasta turvallisuustyötä on juurisyihin puuttuminen ja sitä kautta tapahtuva turvallisuusongelmien ennaltaehkäisy. Poliisilla on tärkeä rooli osana kokonaisuutta yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäjänä.

Vartijoiden palkkaamisen sijasta Tampereella käynnissä oleva Rikotaan kaavaa -hanketta (A-klinikkasäätiön, Tampereen A-Kilta ry:n ja Tampereen kaupungin yhteistyöhanketta) laajennetaan osana Viiden tähden keskustan- kehitysohjelmaa, joka koordinoi keskustan kokonaisvaltaista uudistamista. Hankkeeseen rekrytoidaan kesäkaudeksi toinen työpari, jonka toimialueena on erityisesti Hämeenkatu. Toiminnan fokuksessa on päihteiden käyttäjien keskuudessa tehtävä yhteisöllinen työ. Tavoite on luoda yhteisiä periaatteita, jotta kaikki alueella olevat voisivat kokea olonsa turvalliseksi. Työntekijät kokoavat yhteen laajemminkin muita jalkautuvaa työtä tekeviä tahoja, havainnoivat turvallisuuteen liittyviä tapahtumia sekä opastavat tarvittaessa kadulla liikkujia. Poliisi tehostaa omaa valvontaa keskusta-alueella ja tukevat toimintaa silloin kun pehmeämmät keinot eivät tuota toivottua tulosta.

Toimintamallia on käsitelty kaupungin ja poliisin ylimmän johdon tapaamisessa 21.3.2025 ja suunniteltua toimintamallia pidettiin hyvänä ja toteuttamiskelpoisena. Keskusta-alueen turvallisuutta parannetaan siis niin sanottuja pehmeitä (Rikotaan kaavaa -hanke) ja kovia (poliisin suorittama yleisen järjestyksen ja turvallisuuden valvonta) keinoja yhdistämällä.

Muita vaikuttamiskeinoja

Lainsäädäntöön vaikuttaminen: Lainsäädännön tulisi olla selkeämpi ja yksiselitteisempi vartijoiden ja järjestyksenvalvojien toimivaltuuksista. Lainsäädäntö voisi tulevaisuudessa antaa vartijoille ja järjestyksenvalvojille laajemmat toimivaltuudet puuttua yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ongelmiin. Tämä voisi sisältää oikeuden puuttua häiriökäyttäytymiseen ja pienempiin rikkomuksiin ilman, että poliisia tarvitaan välittömästi paikalle. Tampereen kaupunki pyrkii omalta osaltaan vaikuttamaan lainsäädännön kehittämiseen. Lait muuttuvat kuitenkin hitaasti, eikä nopeita ratkaisuja ole lainsäädännön keinoin näköpiirissä.

Tekniset keinot: Kaupunki pyrkii edelleen kehittämään keskusta-alueen valaistusta ja kameravalvontaa. Kameravalvontaa hyödynnetään poliisin tilannekeskuksessa muun keskustan alueen valvonnan tukena ja apuna. Alueiden valaistuksella ja sen kehittämisellä on myös iso merkitys turvallisuuden kokemukseen.

Tiedoksi

Arto Grönroos, Reija Linnamaa, Jouni Perttula

Liitteet

1 Valtuustoaloite

§ 268

Lautakuntien ja jaostojen ym. sekä viranhaltijoiden ym. päätösten otto-oikeus

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Pöytäkirjoista ilmeneviä päätöksiä ei oteta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Perustelut

Kaupunginhallitukselle on saapunut seuraavat pöytäkirjat:

- Yhdyskuntalautakunnan 27.5.2025 pöytäkirja

sekä seuraavat viranhaltijapäätökset:

(julkiset päätökset liitteineen: <https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Viranhaltijat>)

Hallinto- ja tukipalvelujohtaja

§ 19 Johtamisvastuut hallinto- ja tukipalveluyksikön palveluryhmien esihenkilöiden vuosilomien aikana v. 2025, 27.05.2025

Hankejohtaja

§ 24 Mustalahden laituralueen rantalaiturin korjaussuunnittelun tilaaminen Ramboll Finland Oy, 27.05.2025

Johtaja, ammatillinen koulutus

§ 77 Päätoimisen tuntiopettajan ottaminen Tampereen seudun ammattiopistoon 1.8.2025 alkaen, 26.05.2025

§ 80 Koulutuspäällikön viran täyttäminen Tampereen seudun ammattiopistossa 1.8.2025 alkaen, 26.05.2025

§ 85 Päätoimisen tuntiopettajan ottaminen Tampereen seudun ammattiopistoon 1.8.2025 alkaen, 28.05.2025

Johtaja, digitalisaatio ja tietohallinto

§ 24 Automatisoidun asiakaspalvelun palvelusopimuksen irtisanominen, 28.05.2025

§ 25 ICT-asiantuntijapalvelut-puitesopimuksen siirto Deloitte Consulting Oy:ltä Deloitte Oy:lle, 28.05.2025

§ 26 Edenred Finland Oy:n Työmatka-palvelun käyttöä koskevan yhteistyösopimuksen hyväksyminen, 28.05.2025

Johtaja, kaupunkiympäristön palvelualue

§ 77 Yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaoston esittelijöiden määrääminen, 27.05.2025

Johtaja, kilpailukyky ja innovaatiot

§ 33 Tampereen kansainvälisen osaajahoukuttelun vahvistamiseen keskittyvä hankinta Tampereen kauppakamari ry:ltä, 23.05.2025

§ 35 Avustusten myöntäminen Torisitsit-tapahtuman järjestämisen kustannuksiin vuodelle 2025, 23.05.2025

§ 36 Expanding the Experience of Citizens through Extended Reality (x-

CITE) -projektin toteuttaminen strateginen elinkeinopolitiikka -yksikössä,
23.05.2025

§ 37 Keskustorin kesän myyntipaikkojen vuokraaminen 2025, 27.05.2025

Johtaja, sivistyspalvelujen palvelualue

§ 56 Yhteisöllisen toiminnan kerta-avustukset 2025 - Ikäihmisten
ohjelmallinen virkistyspäivä, 22.05.2025

§ 57 Yhteisöllisen toiminnan kerta-avustukset 2025 - Kirppis
pihatapahtuma, 22.05.2025

§ 58 Yhteisöllisen toiminnan kerta-avustukset 2025 - Urhon kesäpäivät,
22.05.2025

§ 59 Yhteisöllisen toiminnan kerta-avustukset 2025 - Vuorenväen 10-
vuotistapahtuma, 22.05.2025

§ 60 Yhteisöllisen toiminnan kerta-avustukset 2025 - Yhteisöllinen
Hervannan laiturikaraoke, 22.05.2025

§ 61 Yhteisöllisen toiminnan kerta-avustukset 2025 - Kodittomuus
Tampereella, 22.05.2025

§ 62 Yhteisöllisen toiminnan kerta-avustukset 2025 - Tohlopinpuisto
puhtaaksi, 22.05.2025

§ 63 Yhteisöllisen toiminnan kerta-avustukset 2025 - Haapalinnan
taidesuunnistus, 22.05.2025

§ 64 Yhteisöllisen toiminnan kerta-avustukset 2025 - Yhdessäolo ja
tekemisen ilo - vapaaehtoiset avoimen toiminnan mahdollistajina,
22.05.2025

§ 65 Hanke nuorten huumekuolemien ja päihteiden käytön ennalta
ehkäisemiseksi - aiesopimuksen hyväksyminen, 26.05.2025

Konsernijohtaja

§ 104 Kongressipalveluihin liittyvien agenttipalvelujen pienhankinta ilman
kilpailuttamista, 26.05.2025

§ 103 Tampereen kaupungin osallistuminen IVV Olympiadit 2025 -
tapahtumayhteistyöhön ja tapahtumaa koskevan sopimuksen
täydennysten hyväksyminen, 26.05.2025

§ 105 Jäsenen nimeäminen valtiovarainministeriön kriittisen
infrastruktuurin tietojen avoimuuden uudelleenarviointia tukevaan
alatyöryhmään, 26.05.2025

Opetusjohtaja, Tesoman, Kaarilan, Juhannuskylän ym. koulupolut

§ 30 Luokanopettajan viran (vakanssinumero 10001531) täyttäminen
Pispalan koulussa, 23.05.2025

§ 31 Erityisluokanopettajan viran (vakanssinumero 50148222)
täyttäminen Tesoman koulussa, 23.05.2025

Opetusjohtaja, Hervannan, Kaukajärven, Linnainmaan, Kämenniemen
ym. koulupolut

§ 55 Erityisluokanopettajan viran (vakanssinumero 50138598)
täyttäminen Annalan koulussa, 27.05.2025

§ 56 Päätoimisen tuntiopettajan, luokanopetus (valmistava opetus)
virkasuhteisen tehtävän (vakanssinumero 50149068) täyttäminen
Ahvenisjärven koulussa, 28.05.2025

§ 57 Erityisopettajan viran (vakanssinumero 50138576) täyttäminen
Annalan koulussa, 28.05.2025

Opetusjohtaja, Vuoreksen, Sammon, Takahuhdin ym. koulupolut
§ 41 Luokanopettajan viran (vakanssinumero 10001861) täyttäminen Messukylän koulussa, 23.05.2025
§ 42 Luokanopettajan viran (vakanssinumero 10001721) täyttäminen Messukylän koulussa, 23.05.2025
§ 43 Luokanopettajan viran (vakanssinumero 10001671) täyttäminen Koiviston koulussa, 28.05.2025
§ 44 Luokanopettajan viran (vakanssinumero 10002488) täyttäminen Koiviston koulussa, 28.05.2025
§ 46 Erityislukonopettajan viran (vakanssinumero 16001434) täyttäminen Vuoreksen koulussa, 28.05.2025

Suunnittelujohtaja, Kaupunkiympäristön palvelualue
§ 9 Energiainsinöörin viran täyttäminen kaupunkiympäristön suunnittelu - palveluryhmän rakennusvalvontayksikössä, 27.05.2025

Talousjohtaja
§ 15 Lisämaksuajan myöntäminen Tampereen kaupungin saatavaan, 26.05.2025
§ 16 Talouden ohje: Palvelu- ja tuotekohtainen kustannuslaskenta 2025 - toimenpiteet ja aikataulu, 27.05.2025

Työllisyys- ja kasvujohtaja, Työllisyys- ja kasvupalvelut
§ 91 Erityisasiantuntijan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa, 23.05.2025
§ 92 Omavalmentajan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa, 23.05.2025
§ 93 Omavalmentajan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa, 23.05.2025
§ 94 Omavalmentajan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa, 23.05.2025
§ 95 Omavalmentajan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa, 23.05.2025
§ 96 Omavalmentajan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa, 23.05.2025
§ 97 Omavalmentajan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa, 23.05.2025
§ 98 Omavalmentajan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa, 23.05.2025
§ 99 Omavalmentajan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa, 23.05.2025
§ 100 Omavalmentajan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa, 23.05.2025
§ 101 Omavalmentajan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa, 23.05.2025
§ 102 Omavalmentajan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa, 23.05.2025
§ 103 Asiakasvastaavan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa, 26.05.2025
§ 104 Asiakasvastaavan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa, 26.05.2025
§ 105 Asiakasvastaavan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa, 26.05.2025

-
- § 106 Asiakasvastaavan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa,
26.05.2025
- § 107 Asiakasvastaavan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa,
26.05.2025
- § 108 Asiakasvastaavan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa,
26.05.2025
- § 109 Asiakasvastaavan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa,
26.05.2025
- § 110 Asiakasvastaavan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa,
26.05.2025
- § 111 Asiakasvastaavan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa,
26.05.2025
- § 112 Asiakasvastaavan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa,
26.05.2025
- § 113 Asiakasvastaavan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa.,
26.05.2025
- § 114 Asiakasvastaavan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa.,
26.05.2025
- § 115 Asiakasvastaavan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa,
26.05.2025
- § 116 Asiakasvastaavan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa,
26.05.2025
- § 117 Asiakasvastaavan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa,
26.05.2025
- § 118 Asiakasvastaavan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa,
26.05.2025
- § 119 Asiakasvastaavan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa,
26.05.2025

§ 269

Pirkanmaan käräjäoikeuden lautamiesten vaali toimikaudeksi 2025–2029

TRE:2652/00.00.03/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

Klami Laura

Valmistelijan yhteystiedot

Kehittämispäällikkö Taina Lehmuskoski, puh. 044 423 5633, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Pirkanmaan käräjäoikeuteen valitaan 18 lautamiestä toimikaudeksi 2025–2029.

Perustelut

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 4 §:n mukaan kunnanvaltuusto valitsee lautamiehet kunnanvaltuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi. Kunnasta valittavien lautamiesten tulee mahdollisimman tasapuolisesti edustaa kunnan väestön ikä-, elinkeino-, sukupuoli- ja kielijakaumaa.

Lain 2 §:n mukaan lautamiehen tulee olla käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvassa kunnassa asuva Suomen kansalainen, joka ei ole konkurssissa, jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu ja jota on pidettävä sopivana toimimaan lautamiehenä. Lautamieheksi ei saa valita henkilöä, joka on alle 25-vuotias tai joka on täyttänyt 65 vuotta. Lautamiehenä ei saa olla henkilö, jolla on virka yleisessä tuomioistuimessa tai Rikosseuraamuslaitoksessa taikka joka virassaan suorittaa ulosottotehtäviä, rikosten esitutkintaa taikka tulli- tai poliisivalvontaa, eikä myöskään syyttäjä, asianajaja taikka muu ammatikseen asianajoa harjoittava henkilö.

Tuomioistuinvirasto on vahvistanut 20.5.2025 antamallaan päätöksellä Pirkanmaan käräjäoikeuden Tampereelta valittavien lautamiesten määräksi 18.

Tiedoksi

Valitut, Pirkanmaan käräjäoikeus

Liitteet

1 Tuomioistuinviraston päätös